Dosarul nr. 3-5237/2024

H O R E
În n gii

09 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul **Gandrabur Marcel**

Grefieri **Svistal Lorena, Negru Elena**

Interpreți **Bujor Neonila, Rusu Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Russu Oleg împotriva Inspectoratului General de Carabinieri cu privire la contestarea actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 04 decembrie 2024 Russu Oleg a înaintat la Judecătoria Bălți **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Inspectoratul General de Carabinieri (în continuare IGC), solicitând anularea ordinului nr. 132ef. din 25 septembrie 2024 ”Cu privire la sancționarea disciplinară a soldatului clasa I, Russu Oleg”.

În motivarea acțiunii s-a menționat următoarele:

”În fapt, prin ordinul nr. 83ef din 14.08.2024 cu privire la sancționarea disciplinară a soldatului clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a UM 1003 a IGC a fost sancționat disciplinar cu ”eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului” soldatul clasa I Russu Oleg pentru încălcarea prevederilor codul de etică și deontologie a militarului IGC, aprobat prin Ordinul IGC nr. 330 din 11.11.2020, Regulamentului disciplinei militare aprobat prin Legea nr. 52/2007, Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate ale R.M. aprobat prin Decretul Președintelui R.M. Nr. 2327-IV din 03 septembrie 2009 precum și fișei postului și Contractului individual de muncă.

Nefiind de acord cu ordinul cu privire la sancționarea disciplinară reclamantul s-a adresat cu o cerere prealabilă către Inspectoratul General de Carabinieri, prin care a solicitat anularea încheierii privind rezultatul examinării anchetei de serviciu, ale soldatului clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1al Companiei 1 a UM 1003 a IGC nr. 3926 din 10.09.2024; anularea ordinului nr. 132 ef. din 25.09.2024 cu privire la sancționarea disciplinară a soldatului clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a UM 1003 a IGC. Prin răspunsul IGC Nr. 1/11-1938 din 29.10.2024, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. În

motivarea răspunsului său, Inspectoratul General de Carabinieri a invocat aceleaşi argumente din ordinul de sancţionare fără a specifica dovezi obiective încălcărilor din partea sa. Potrivit încheierii privind rezultatul examinării anchetei de serviciu, pe faptul abaterilor disciplinare ale soldatului clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a UM 1003 a IGC s-a constatat: La 12.08.2024, urmare a raportului depus de către şeful SSII al DR „Nord" a IGC, locotenent-colonel Mihail Şotropa, înregistrat în Serviciul documentare (în continuare - SD) al subdiviziunii cu nr. 36 din 12.08.2024, de către şeful DR "Nord" a IGC, locotenent-colonel Vitalie Pascari, a fost dispusă desfăşurarea anchetei de serviciu pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către soldat clasa I Oleg Russu, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a Unităţii Militare 1003 a IGC (în continuare - UM 1003). Conform raportului indicat supra, a fost stabilit că la 09.08.2024, cu nr. 3633, în SD a DR „Nord" a IGC, a fost înregistrat raportul comandant al Plutonului al Companiei a UM 1003 a IGC locotenent Moiseenco Vasilii, pe faptul că la 07.08.2024, ultimul a fost înştiinţat de către soldatul clasa II Anastasia Orjuhovschi inspector al Plutonului al Companiei UM 1003 a IGC, despre acţiunile soldatului clasa I Oleg Russu, care expediază militarei mesaje cu expresii indecente şi secvenţe video/link-uri cu conţinut obscen, prin ce îi lezează onoarea şi demnitatea, prezentând probe în acest sens în timpul executării serviciului, astfel încălcând prevederile Ordinului IGC nr. 202/2022 cu privire la restricţionarea dreptului de folosire a telefoanelor mobile şi altor dispozitive personale, precum şi a fumatului de către militarii carabinieri pe perioada executării misiunilor de menţinere şi asigurare a ordinii publice, pază şi protecţie instituţională. Totodată, la 15.08.2024, în temeiul raportului depus de către comandantul Companiei 3 a UM 1003 a IGC Pînzaru Aurel, înregistrat în SD al subdiviziunii, cu nr. 39 din 15.08.2024, de către şeful Direcţiei regionale „Nord" a IGC, locotenent-colonel Vitalie Pascari, a fost dispusă desfăşurarea anchetei de-serviciu pe faptul neexecutării indicaţiilor superiorilor de către soldatul clasa I Oleg Russu timpul desfăşurării şedinţei la compartimentul pregătirii fizice şi antrenamentelor la tactica de intervenţie, cât şi instigarea efectivului la neexecutarea indicaţiilor. Astfel, reieşind din faptul că anchetele de serviciu stipulate supra, sunt iniţiate în privinţa aceluiaşi militar, soldat clasa I Oleg Russu, iar încălcările admise sunt în raport cu colegii de serviciu, cât şi în scopul evitării dublei examinări a acestora, în conformitate cu prevederile art. 80 alin. (1) din Codul administrativ, a fost dispusă conexarea anchetei de serviciu nr. 39 din 15.08.2024, la ancheta de serviciu nr. 36 din 12.08.2024 şi examinarea într-o procedură unică. Fiind audiat în cadrul anchetei de serviciu referitor la militară Anastasia Orjuhovschi, reclamantul, soldat clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a UM 1003 a IGC, a comunicat că nu avea de gând să-i rănească onoarea şi demnitatea feminină, a fost o surpriză pentru dânsul să afle că i-a rănit demnitatea şi onoarea feminină şi că a avut o relaţie bună, videoclipul pe care l-a trimis nu este ofensator, ci este creativitate, un cântec de Serghei Bezrukov. În proces-verbal de audiere a participantului soldat cl. II Anastasia Orjuhovschi a declarat ca deseori reclamantul primul scria permanent dar asta nu este adevărat. Erau mesaje când Anastasia scria prima. Ca exemplu la data de 30 iulie 2024 Anastasia Orjuhovschi a scris in aplicaţia Signal prima că la data de 04.08.2024 împreuna

intrau în serviciu "Patrula Orășel" și ea este foarte bucuroasă că vor fi in serviciu împreună. Anume la data de 04.08.2024 au loc momente când Anastasia Orjuhovschi a scris plângere pe reclamant ca dânsul a jignit onoarea ei. Nu vede asta ca pe o simplă coincidență, a fost pe 4 august pe care Anastasia a menționat-o inițial și plângerea este în același serviciu, ca i-a rănit onoarea și demnitatea feminină. Mai mult poate să comunice că în proces-verbal de audiere Anastasia Orjuhovschi la finele declarațiilor a scris că procesul-verbal este tapat corect, obiecții nu are pentru ce și semnează, prin ce militara nu a specificat din cuvintele cui era tapat declarația din proces-verbal din cuvintele ei sau altei persoanei. De asemenea, poate afirma că în ceea ce privește acuzațiile de întârziere la ședințe, proces-verbal de audiere a martorilor menționa adesea un astfel de termen precum programul ședințelor și că a întârziat la ședință. Dar poate observa că programul ședințelor pentru acea zi nu este atașat anchetei oficiale, ceea ce ridică îndoieli cu privire la acuzațiile de întârziere a sa, deoarece conform orarului cursurilor încep la ora 08:00 și se termină la ora 17:00 împreună cu ora prânzului. De asemenea, poate observa că maiorul Pânzaru Aurel a început cu adevărat ședința fără reclamant, deși nu a existat nici o întârziere din partea sa, a ajuns pe la ora fără 15 minute 08:00. Este ciudat cum conducătorul ședinței a început ședința fără să se asigure că nu există o componență completă a participanților, în timp ce dânsul nu a primit nici un apel dimineața unde este și ce i s-a întâmplat, poate i s-a întâmplat vreo problemă sau problemă de sănătate. Când s-a apropiat de poarta stadionului, colegii dumnealui stăteau deja la coadă și au început să alerge în jurul stadionului, nu a fost prezent la instructaj și nu știa ce fel de exerciții trebuie efectuate și a început să alerge cu toți ceilalți, a alergat două cercuri, apoi a început să se încălzească, gândindu-se că este o încălzire și toată lumea se încălzește, după ce a început să facă acțiuni de încălzire (sărituri și așa mai departe), i-a spus să alerge și să nu se încălzească, după care a început să alerge ca ceilalți, după ce exercițiile au fost finalizate, maiorul Pânzaru Aurel dimineața l-a informat că va scrie un raport despre reclamant despre nerespectarea cerințelor sale în timpul ședinței și s-a oferit să scrie un raport locotenentului major Cerneleanu Cătălin, spunând că dacă nu scrie un raport, va scrie el însuși un raport. Cursurile de tactică nu începuseră încă și începuseră deja idei că va fi scris un raport împotriva sa. Ulterior, la următoarea lecție de tactică specială, a participat la cursuri la egalitate cu toți ceilalți, în ceea ce privește că a zâmbit, nu a luat ședințele în serios și le-a întrerupt, totul este o minciună, dimpotrivă în timpul lecției de tactică, colonelul Serghei Bejan a venit la și împreună cu maiorul Pânzaru Aurel, au început să-i pună întrebări de ce la ultima ședința nu l-a ascultat pe domnul maior și a făcut ce a vrut, i-a explicat că nu a fost prezent la instructaj, nu știa despre cele cinci cercuri și a observat de asemenea, că nu este nimic în neregulă cu procesul dumnealui de încălzire, înainte de ora de pregătire fizică, ar trebui să existe o încălzire completă pentru picioare cu întinderi adecvate și nu doar alergare fără scop. La care maiorul Pânzaru s-a supărat foarte tare, spunând că este prea deștept și a studiat la Institutul de Educație Fizică. I-a spus maiorului Pînzaru Aurel dacă dorea să contacteze serviciul formației profesionale sau comandantul regimentului pentru a elabora un plan pentru orele corecte de pregătire fizică. La care maiorul s-a supărat foarte tare că la un moment dat a început să-l insulte cu cuvinte

obscene. A fost extrem de indignat și a început să ceară, cu voce ridicată să nu fie insultat, altfel ar putea scrie și un raport adresat maiorului Pânzaru. De asemenea, în procesul de pregătire, maiorul Pânzaru l-a întrebat dacă poate bate corect cu bastonul și dacă știu câteva tehnici corecte. La care i-a răspuns că știe ceva, dar nu o va face, pentru că nu este sigur ce face bine și nu corespunde specificului lecției de astăzi, vede asta ca pe o provocare pentru a se acuza de ceea ce face, de ceea ce vrea să întrerupă ședințele, toate acuzațiile că a întrerupt ședințe și nu a respectat toate cerințele sunt toate minciuni, a îndeplinit cerințele în condiții de egalitate cu toată lumea, dimpotrivă din partea maiorului Pînzaru, și colonel Bejan Serghei, în timpul orelor au existat provocări, diverse întrebări chiar în timpul desfășurării ședinței despre motivul pentru care nu a respectat cerințele ședinței de pregătire fizică. La finalul ședinței speciale de pregătire, colonelul Vasile Ciobanu a venit și l-a chemat și colonelul Vasile Ciobanu l-a întrebat de ce întrerupe ședințele, la care i-a explicat că și-a exprimat părerea despre încălzirea corectă și i-a exprimat părerea după ce a fost întrebat de conducătorul ședinței. Colonelul Vasile Ciobanu i-a spus un cuvânt obscen și a plecat brusc în cealaltă direcție. La acea vreme, era într-o stare depresivă morală și fizică, mai mult la acea vreme aveam deja o sancțiune disciplinară, ”mustrare aspra” o anchetă de serviciu oficială, care crede că a fost fabricată, iar pe moment o va contesta la Judecătoria din Bălți. După orele din fumuar a unității sale, fiind într-o stare emoțională depresivă, privind această nedreptate și încălcări flagrante din partea ofițerilor, și-a exprimat părerea că printre colegii săi nu toți ofițerii poartă cu curaj un astfel de titlu onorific și ei, unii dintre ei nu sunt demni de un astfel de titlu. Recunoaște de asemenea, că a rostit fraza că aceștia nu sunt ofițeri, dar locul lor este să ”răsucească cozile oilor”. Prin aceasta nu a insultat gradul mândru de ofițer, ci și-a exprimat opinia justificată despre unele persoane care au un astfel de grad militar. În ceea ce privește expresia ”ofițerii sunt oi”, așa cum au subliniat unii dintre colegii săi aceasta este calomnie, nu au fost cuvintele sale. Mai mult, poate observa că în majoritatea protocoalelor de audiere a martorilor este indicat că procesul-verbal de audiere este tipărit corect, pe care l-a semnat, dar nu este indicat din cuvintele cui a fost scris proces-verbal. Articolul 32 din Constituția R.M Libertatea opiniei și a exprimării. (1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. (2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. (3) Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violența publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional. Conform LP Nr. 52 din 02-03-2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare. Art.88. - Fiecare militar are dreptul să înainteze reclamație, în mod verbal sau in scris, comandantului (șefului) ierarhic superior asupra acțiunilor ilegale ale comandanților (șefilor) față de el sau asupra încălcării drepturilor și dispenselor cuvenite. Art.90. - (1) Comandantul (șeful) trebuie să acorde atenția cuvenită propunerilor, cererilor și reclamațiilor depuse. El poartă răspundere personală pentru examinarea lor la timp și pentru luarea măsurilor de rigoare. În fapt, în 2022, după ce s-a finisat contractul cu Forțele Armate a Republicii Moldova, a semnat contract la IGC

și a continuat serviciul la unitatea militară 1003 a Direcției "Nord" mun. Bălți a Inspectoratului General al Carabinierilor. A fost acceptat, primul an de serviciu a trecut fără încălcări și observații, îndeplinea datoria sa de serviciu împreună ca și toți ceilalți. În timpul primelor 6 luni de serviciu a primit grad militar nou sold. cl. I. În septembrie anului 2023, a fost unul dintre participanții (candidații) comisiei pentru funcția de comandant de pluton. Această funcție este o funcție de grad militar ofițer. În 2023, a sosit perioada sezonieră de toamna de primire a echipamentului, a informat comandantul de companie că nu a primit tot echipament de serviciu conform normelor de asigurare a angajaților al trupelor carabinieri conform hotărârii de guvern. După care comandantul a răspuns că ar trebui să primească toate uniformele la Chișinău. Ajungând la locul unde a fost eliberat echipament, a primit, dar nu complet. Au motivat prin faptul că nu erau bani în buget și l-au trimis la locul de serviciu pentru a primi uniforma lipsită. După ce s-a întors în mod repetat către comandantul companiei cu o întrebare despre primirea uniformelor în lipsă, a primit un răspuns neașteptat după ce a ridicat această întrebare despre primirea uniformelor. "Ce a fost dat ție în aceea uniformă și fă serviciul". Consideră că decizia comandantului este greșită, deoarece există HG nr. 120/2021 privind aprobarea normelor de asigurare cu echipament a militarilor din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri pe timp de pace. (Hotărâre Nr. 676 din 13-09-2023) După ce nu am primit toata norma echipamentului, m-am adresat pe linia de subordinate către comandant de unitatea militară 1003, colonel Sergiu Bejan. Comandantul Sergiu Bejan a promis că va rezolva situația, dar ulterior nu s-a luat nicio măsură. A văzut că nu au fost rezultate, s-a adresat la șeful Direcției Regionale Nord, Pascari Vitalie pe tema eliberării uniformelor, i-a spus să scrie un raport adresat comandantului companiei. După recomandarea comandantului ultimului, a scris un raport adresat comandantului companiei. S-a adresat la conducerea DR "Nord" cu diferite cereri de echipament inclusiv despre încălcarea codului muncii înregistrate în Serviciul Documentare despre diferite aspecte, dar permanent erau răspunsuri că lipsesc semne de încălcări de legislație, (copia răspunsurilor de către D.R. "Nord" a IGC anexata). HG nr. 120/2021 privind aprobarea normelor de asigurare cu echipament, la care a auzit amenințări ca răspuns, de ce cere categoric eliberarea uniformelor și echipamentului când nu sunt bani în buget. Și nu toate uniformele sunt disponibile. Mai mult, au existat amenințări că dacă nu încetează să ceară eliberarea uniformelor, vor lua măsuri împotriva sa. Au existat semne ale unei atitudini neprietenoase din partea ofițerilor. Comandantul companiei Șontea Ion l-a amenințat că-l va da afară din rândurile carabinierilor, că nu au America și democrația doar pe hârtie, că acesta este un sistem și că nu poate merge împotriva sistemului. Căpitanul Ivan Șontea (există o înregistrare a amenințărilor înregistrate pe dvd disc anexat). Au existat și amenințări din partea comandantului de regiment, colonel Sergiu Bej an, cu privire la eliberarea sa din carabinieri. Că nu va putea rămâne mai departe în trupele de carabinieri fără vreo motivare de aceste amenințări, (există o înregistrare a amenințărilor înregistrate pe dvd disc anexat). Deoarece au existat amenințări din toate părțile, a considerat că este necesar să apeleze serviciul de securitate din Chișinău, deoarece, fiind într-o stare de neîncredere față de ofițerii lor, a considerat necesar să contacteze serviciul de securitate din Chișinău. A furnizat

înregistrări audio serviciului de securitate din Chișinău cu dovezi de amenințări cu privire la demiterea sa din trupele carabinierilor. I s-a oferit să scrie o scrisoare comandantului suprem, colonelul Dumitru Scurtu, și să indice în scrisoare exact toate încălcările. Ulterior, a făcut-o, a fost inițiat dosarul administrativ nr. R-207/23 din 22.11.2023. Acest caz administrativ s-a încheiat la 01/11/2024 și pe baza declarațiilor sale s-a răspuns că nu au fost găsite elemente de încălcare, dar uniforma nu a fost eliberată în întregime, (anexează o copie a răspunsului IGC). După ce s-a adresat la Chișinău, au început presiuni asupra sa și prin decizia conducerii DR "Nord" a IGC, însoțit de doi ofițeri (comandantul de Direcție locotenent-colonel Pascari Vitalie și comandantul companiei mele, căpitanul Ivan Șontea) la Chișinău pentru a fi supus unei comisii medicale cu privire la posibilitatea serviciului său în rândurile Carabinierilor. A fost trimis la o comisie la un psiholog și un psihiatru, unde a avut o conversație și a făcut diverse teste psihologice. La încheierea comisiei, nu au existat observații din partea lor în legătură cu reclamant. După ce a aflat concluzia comisiei că este apt pentru continuarea serviciului, a început presiunea verbală pe drum de la Chișinău la Bălți cu amenințări că va obține concedierea sa și că ar fi mai bine pentru dânsul să scrie raport la eliberare fără să aștepte demiterea sa, la care a răspuns că refuză categoric să demisioneze din trupele carabinieri și va căuta o decizie corectă în această privință, deoarece credea că pe baza HG nr. 120/2021 (Hotărâre Nr. 676 din 13-09-2023) privind aprobarea normelor de asigurare cu echipament trebuie să fie asigurați complet cu echipament. Ca dovadă că echipamentul nu este eliberat în conformitate cu normele de asigurare conform HG, poate raporta ca exemplu că la 16.06.2024, unitatea a participat la asigurarea ordinii publice la parada LGBT din mun. Chișinău, a fost nevoit să folosească încălțăminte de iarnă în timpul sezonului de vară din cauza lipsei absolut la toți militarii bocăni necesare pentru vară. Când a întrebat de unde să ia bocăni de vară, comandantul companiei sale, căpitanul Șontea Ion a spus că nici el nu are bocăni de vară ș a spus altui coleg să împrumute de la cineva echipamentul necesar (copia probelor despre acest fapt anexe fotografii din grupa aplicației Signal subunității sale). Continuând această presiune, comandanții continuă să pună presiune pe reclamant de ce întocmește atât de puține procese-verbale contravenționale, dar pe baza faptului că nu are codul de agent constatator, s-a dus la comandanți cu o cerere de a-l trimite la cursuri de pregătire avansată. A fost trimis la cursuri. La cursuri, au fost învățați că nu este nevoie să urmărească un număr mare de procese-verbale, dar să acționeze în conformitate cu legea și nu depășesc împuternicirile de serviciu. După cursurile de perfecționare, s-a confruntat cu faptul i-a cerut să aducă procese-verbale de contravenții pentru îmbunătățirea performanței companiei, cu care nu este de acord, pentru că în cursurile de perfecționare se predă una, dar de fapt necesită numărul maxim de procese-verbale și rezultat maximal, ignorând recomandările de la cursuri la Chișinău. Trebuie să respecte cu strictețe cerințele lor. Acestea sunt cerințele lor pentru a fi un bun militar în grupul lor de discuții al companiei 1 "Signal", comandanții încurajează întocmirea proceselor-verbale de contravenții prin laudă acelor angajații care au scris mai multe procese-verbale. Comandantul companiei sale, căpitanul Șontea Ion a informat în grupul companiei prin aplicația "Semnal" că raportează săptămânal superiorilor săi despre rezultatele activității lor și

că trebuie să se sporească activitatea, altfel vor fi schimbările la nivel de funcții de subofițeri (comandant de grupă, comandant-adjunct de pluton) (copia probelor despre acest fapt sunt anexate). Iar cei care aduc un număr mic de procese-verbale nu sunt militari de performanță, cu care nu este de acord. Mulți dintre colegii săi au părăsit deja unitatea pentru transferarea în alte locuri de muncă. Pentru cei care nu sunt de acord, se creează condiții pentru ca oamenii să demisioneze, ceea ce l-a afectat personal, dar nu are de gând să renunțe va lucra în conformitate cu toate standardele etice și morale ale unui muncitor 5 carabinieri. Ulterior, la data de 16.04.2024, a solicitat în scris ministrului afacerilor interne Adrian Efros o cerere de revizuire a dosarului administrativ nr. R-207/23 din 22.11.2023. La data de 19.04.2024, dosarul administrativ nr. R-103/24 a fost transferat serviciului DSI IGC. Cazul a fost finalizat la 30.05.2024 și ca urmare, nu au fost găsite elemente de încălcări și abateri din partea persoanelor (copie anexată). La data de 18.07.2024, a scris o cerere la Procuratura Generală a R.M., înregistrată cu numărul 1645. (copia cererii este anexată). Pe 22 iulie, a primit un răspuns de la Procuratura Generală cu privire la transferul cererii sale la IGC (se anexează o copie). Nu a existat încă niciun răspuns din partea IGC. Pe 30 iulie 2024, comandantul de pluton, căpitanul Vasile Zaporojanu, s-a adresat în mod nepoliticos și indecent, l-a anunțat de ce s-a dus la Procuratura Generală fără știrea lui, că toate aceste adresări sunt lipsite de sens, nu este de competența lor să rezolve astfel de probleme, că acesta este un sistem, că a vrut să-l ajute să devină ofițer, cu condiția să demisioneze din IGC și el să-l ajute să devină ofițer de sector. Căpitanul Zaporojanu l-a întrebat dacă în drum spre Chișinău, când a mers la Procuratură, nu s-a oprit la Costiujeni (spitalul de psihiatrie). Dacă reclamantul nu-l ascultă, căpitanul Zaporojanu a zis că nu vrea ca dînsul să fie în plutonul lui, ca pe viitor să nu se adreseze la el cu orice întrebări și să fie transferat într-o altă subunitate. La care i-a spus căpitanului că nu are nevoie de ajutorul lui, că nu va demisiona de la IGC, că nu încalcă nimic, ci îi protejează legal drepturile. Pe 31 iulie, colegul reclamantului din D.R. ”Nord” a IGC, Andrei Botnaru, i-a spus că lucrează de mult timp în organele de drept și că știe ce să se aștepte în viitor, ca să nu mai deranjeze șefii unității sale militare cu rapoarte constante, că acest sistem funcționează așa și nu poți merge împotriva sistemului, că poate fi ușor înscenat, inclusiv poate fi închis. A doua zi l-a informat pe ofițerul superior al serviciului de securitate al Direcției regionale ”Nord”, maiorul Oleg Cvasniuc despre toate aceste amenințări și avertismente atât din partea căpitanului Zaporojanu, cât și din partea colegului său Andrei Botnaru, la întrebarea lui ce ar trebui să facă, maiorul i-a răspuns că nu știe ce să facă, dar se va gândi la asta. În încheiere anchetei de serviciu, este menționat multe că reclamantul este iresponsabil, atârnă neconștiincios față de atribuțiile de serviciu. De asemenea, rezultatele sale pozitive nu au fost indicate în caracteristică sa de serviciu, de exemplu, are în mod constant performanțe foarte bune la tragere din arma din dotare, iar pentru 2023 are note excelente la testul teoretic anual (8, 9, 10). (copii ale rezultatelor testelor sunt anexate)Totodată la cursurile din Chișinău, a fost remarcat ca unul dintre cei mai buni angajați ai cursului și a fost eliberat de la examen. Totodată la cursurile din Chișinău, a fost remarcat ca unul dintre cei mai buni angajați ai cursului și a fost eliberat de la examen. Conform LP Nr. 52 din 02-03-2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei

militare, Art.52. - Subofiţerilor li se pot aplica următoarele sancţiuni disciplinare: a) observaţie, mustrare şi mustrare aspră; b) arest - pînă la 5 zile; c) prevenire despre necorespunderea parţială funcţiei; d) retrogradare în funcţie cu o treaptă; e) retrogradare cu un grad; f) eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului. La reclamant era aplicat deodată punct f) ignorând faptul că sunt alte puncte din acest articol b) c) e). Art.65. - orice sancţiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravităţii încălcării (abaterii) şi gradului de vinovăţie. La stabilirea tipului de sancţiune disciplinară şi a severităţii acesteia, se va ţine cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanţele în care a fost comisă, de consecinţele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi de vechimea ei în serviciu şi de cunoştinţele pe care le posedă despre ordinea de serviciu. Art.66. - La aplicarea sancţiunii disciplinare, comandantul (şeful) nu trebuie să admită grabă la stabilirea tipului de sancţiune şi a severităţii acesteia şi nici lezarea demnităţii subalternului. Art.71. - Comandantul (şeful) care a făcut abuz de autoritatea disciplinară acordată poartă răspundere în conformitate cu legislaţia în vigoare. În temeiul art.189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. Conform art.10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Conform art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare. Conform art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Conform art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 18 decembrie 2024, s-a strămutat cauza dedusă judecății instanței competentă teritorial - Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Prin **referința** IGC s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. (*Vol. I, f.d. 210-213)*

Direcția regională ”Nord” a IGC a formulat **referință**, prin care s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. *(Vol. I, f.d. 181-185)*

În ședința de judecată, Russu Oleg a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată, reprezentantul IGC, Petkov Ivan, nu a recunoscut acțiunea și a pledat pentru respingerea ei ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Partea reclamantă contestă ordinul de sancționare disciplinară, care întrunește elementele actului administrativ individual defavorabil în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, susceptibil controlului judecătoresc în virtutea art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, actul administrativ individual contestat afectează drepturile și interesele legitime ale reclamantului și impune sancțiuni.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul la muncă.

4. Partea reclamantă a formulat cerere prealabilă, ca reacție a fost emis răspunsul IGC nr. 1/11-1938 din 29 octombrie 2024.

5. Corelând data comunicării deciziei pe marginea cererii prealabile cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state

(*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, ”Judecătorii joacă rolul unui “terţ imparţial” în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii; dispunerea de către instanţe de un set destul de îngust de mijloace şi metode de exercitare a controlului, care, de asemenea, sunt limitate de lege; lipsa posibilităţilor de executare de sine stătătoare coercitivă a deciziilor judiciare.

Contestaţiile privind funcţionarii publici se încadrează, în principiu, în domeniul de aplicare a art. 6 § 1. În hotărârea *Pellegrin împotriva Franţei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adoptat un criteriu „funcţional". În hotărârea *Vilho Eskelinen şi alţii împotriva Finlandei*, Curtea a decis să adopte o nouă abordare. Principiul actual este că va exista prezumţia conform căreia art. 6 este aplicabil, iar statul pârât are sarcina să demonstreze, în primul rând, că, potrivit dreptului intern, un reclamant care este funcţionar public nu are dreptul de acces la instanţă şi, în al doilea rând, că excluderea drepturilor garantate la art. 6 este întemeiată în privinţa funcţionarului respectiv.

Nu există, în principiu, nicio justificare pentru excluderea din cadrul garanţiilor oferite de art. 6 a litigiilor de muncă obişnuite – precum cele referitoare la salariu, la indemnizare sau la alte drepturi similare – pe baza caracterului special al relaţiei dintre funcţionarul respectiv şi statul în cauză [a se vedea, de exemplu, un litigiu privind dreptul personalului din cadrul serviciilor de poliţie la o indemnizaţie specială în cauza *Vilho Eskelinen şi alţii împotriva Finlandei*. În lumina criteriilor stabilite în *Vilho Eskelinen şi alţii împotriva Finlandei*, Curtea a declarat art. 6 § 1 aplicabil procedurii împotriva concedierii abuzive, iniţiate de o angajată a unei ambasade şi, în acelaşi sens, în cazul unui contabil şef – Sabeh El Leil împotriva Franţei, al unui comisar de poliţie *(Šikić împotriva Croaţiei, pct. 18-20)*, sau al unui ofiţer trimis în faţa instanţelor militare *(Vasilchenko împotriva Rusiei, pct. 34-36)*, unei proceduri disciplinare împotriva unui judecător *(Olujić împotriva Croaţiei)*, unei acţiuni a unui procuror împotriva unei decizii prezidenţiale de a fi transferat *(Zalli împotriva Albaniei)* şi celelalte referinţe citate], precum şi unei proceduri privind cariera profesională a unui angajat vamal (dreptul de a concura pentru o promovare internă, *Fiume împotriva Italiei, pct. 33-36).*

Curtea consideră că intră în domeniul de aplicare a art. 6 § 1 procedurile care, potrivit dreptului intern, ţin de competenţa „dreptului public" şi al căror rezultat este decisiv pentru drepturi şi obligaţii cu caracter privat. În mod similar, art. 6 se aplică procedurilor disciplinare desfăşurate în faţa unor organisme profesionale şi în care este vorba despre dreptul de a practica profesia (*Le Compte, Van Leuven şi De Meyere împotriva Belgiei; Philis împotriva Greciei (nr. 2), pct. 45*), ţinând seama de faptul că dreptul de a-şi practica în mod liber şi neîntrerupt profesia, reprezintă un drept civil (*Voggenreiter împotriva Germaniei, pct. 44*).

Curtea Europeană a arătat că dreptul la o procedură contradictorie implică posibilitatea pentru părțile unui proces de a lua cunoștință de toate piesele de natură să influențeze decizia autorității și de a le discuta. Instanța europeană a decis că legislația națională poate să realizeze această exigență în diverse moduri, metoda adoptată trebuie să garanteze ca "partea adversă" să fie înștiințată de depunerea observațiilor și să aibă posibilitatea să le comenteze (cauza *Pellegrini vs. Italia, hotărârea din 20 octombrie 2001, §44; cauza Meftah și alții vs. Franța, hotărârea din 26 iulie 2002, §51*).

În speță, la data de 25 septembrie 2024 IGC a emis ordinul nr. 132ef., prin care soldatul clasa I Russu Oleg, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a Unității Militare 1003 a IGC, a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului, conform prevederilor art. 5 lit. b), c), e), g), k), l), m) și n) din Regulamentul disciplinei militare,

aprobat prin Legea nr. 52/2007; pct. 4, pct. 15 subpct. 7), pct. 19 și pct. 94 din Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 227/2009, art. 25 alin. ((1) lit. a), e) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri; pct. 1 subct. 1) și 2) din Ordinul IGC nr. 202/2022 cu privire la restricționarea dreptului de folosire a telefoanelor mobile altor dispozitive personale, precum și a fumatului, de către militarii carabinieri pe perioada executării misiunilor de menținere și asigurare a ordinii publice, pază și protecție instituțională; pct. 5 subpct. 9), 10), 12), 14), pct. 8, pct. 9, pct. 10 subpct. 1), 2), 5), 7), 8), 9), pct. 15 subpct. 1), 5), pct. 19, pct. 20 subpct. 1), subpct. 3) lit a), e), pct. 31, pct. 32 subpct. 3) din Codul de etică și deontologie al militarului Inspectoratului General de Carabinieri, aprobat prin Ordinul ICC nr. 330/2020; pct. 11 lit. a) și e) din Contractul individual de muncă nr. 153554 cin 13 octombrie 2022 încheiat pe perioada de 5 ani, cu începere din 10.10.2022 cât și pct. 10, subpct. 5, 9, 11 și 12 din fișa postului, exprimată prin încălcarea repetată, pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă, anterior fiind sancționat disciplinar, nerespectarea cu strictețe a drepturilor, libertăților omului și demnitatea umană, prezentarea unui comportament nedemn, incorect și nerespectuos pentru colegi de serviciu, nerespectarea jurământului militar și prevederilor regulamentelor militare și ordinelor Comandantului general, neprețuirea camaraderiei militare, în temeiul pct. 41 din Codul de etică și deontologie al militarului Inspectoratului General de Carabinieri, aprobat prin Ordinul IGC nr. 330/2020, art. 86 alin. (1) lit. g) și z) din Codul muncii, art. 52 lit. f), art. 75 din Regulamentul disciplinei militare al Forțelor Armate, aprobat prin Legea nr. 52/2007.

Conduita reclamantului care a determinat aplicarea de către IGC a sancțiunii enunțate mai sus, rezidă în următoarea situație faptică descrisă în partea motivată a ordinului nr. 132ef. din 25 septembrie 2024:

”La 12 august 2024, în Serviciul documentare (în continuare-SD) al Direcției regionale ”Nord” a IGC (în continuare-DR ”Nord” a IGC) a fost înregistrat raportul șefului Serviciului Securitate Internă și Investigații (SSII al DR ”Nord” a IGC) locotenent-colonel Mihail Șotropa, potrivit căruia de către șeful DR ”Nord” a IGC, locotenent-colonel Vitalie Pascari a fost dispusă desfășurarea anchetei de serviciu pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către soldat clasa I Oleg Russu, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a Unității Militare 1003 a IGC (în continuare-UM 1003).

Conform raportului indicat supra, a fost stabilit că la data de 09 august 2024, cu nr. 3633 în SD a DR „Nord” a IGC a fost înregistrat raportul locotenentului Vasilii Moiseenco, comandant al Plutonului 1 al Companiei 2 a UM 1003 a IGC, pe faptul că la 07 august 2024, ultimul a fost înștiințat de către soldatul clasa II Anastasia Orjuhovschi, inspector al Plutonului 1 al Companiei 2 a UM 1003 a IGC, despre acțiunile soldatului clasa I Oleg Russu, care expediază militarei mesaje cu expresii indecente și secvențe video/link-uri cu conținut obscen, prin ce îi lezează onoarea și demnitatea, prezentând probe în acest sens.

Totodată, la 15 august 2024 în temeiul raportului depus de către comandantul Companiei 3 a UM 1003 a IGC, maior Aurel Pînzaru, înregistrat în SD al subdiviziunii cu nr. 39 din 15 august 2024, de către șeful Direcției regionale ”Nord” a IGC, locotenent-colonel Vitalie Pascari, a fost

dispusă desfășurarea anchetei de serviciu pe faptul neexecutării indicațiilor superiorilor de către soldatul clasa I Oleg Russu, în timpul desfășurării ședinței la compartimentul pregătirii fizice și antrenamentelor la lactica de intervenție, cât și instigarea efectivului la neexecutarea indicațiilor.

Potrivit informațiilor preliminare și a materialelor prezentate pentru examinare s-a stabilit că soldatul clasa I Oleg Russu a expediat mesaje colegei sale de serviciu, soldat clasa II Anastasia Orjuhovschi prin intermediul aplicației ”Signal”, în timpul executării serviciului, astfel încălcând prevederile Ordinului IGC nr. 202/2022 cu privire la restricționarea dreptului de folosire a telefoanelor mobile și altor dispozitive personale, precum și a fumatului de către militarii carabinieri pe perioada executării misiunilor de menținere și asigurare a ordinii pază și protecție instituțională, cât și a expediat soldatului clasa II Anastasia Orjuhovschi mesaje cu expresii indecente și secvențe video/link-uri cu conținut obscen, prin i-a lezat onoarea și demnitatea.

Fiind audiată în cadrul anchetei de serviciu, soldat clasa II Anastasia Orjuhovschi a comunicat că activează în calitate de inspector al Plutonului 1 al Companiei 2 a UM 1003 a IGC, din luna ianuarie anul 2024. De asemenea, militarul a menționat că aproximativ din luna martie anul 2024, a început să primească mesaje prin intermediul aplicației ”Signal” de la soldat clasa I Oleg Russu, întotdeauna acesta scria primul, iar ea îi răspundea la aceste mesaje din politețe și din milă față de el, mesajele acesteia fiind scurte și laconice. Totodată, soldat clasa II Anastasia Orjuhovschi a comunicat că, deseori aceste mesaje parveneau de la soldatul clasa I Oleg Russu în timp ce ultimul se afla în serviciu, uneori militarul dat folosea expresii necenzurate. La fel, soldatul a menționat că la 04 august 2024, în noaptea spre 05 august 2024, a fost implicată în serviciu ”patrula orășel”, postul II, de la orele 18:00-06:00 în comun cu soldatul clasa I Oleg Russu, care se afla la postul I. Pe parcursul nopții, colegul a început să-i scrie mesaje, o îndemna să părăsească postul ei și să vină la el, să discute. Cu referire la link-ul expediat de către soldatul clasa I Oleg Russu, militară a comunicat că inițial, nu a vizionat toată secvența video, doar începutul, i-a scris ”красиво”, dar evident că expunerea a fost cu tentă sarcastică. Ulterior, ascultând întreg cântecul, a auzit expresii necenzurate, care au jignit-o, astfel a decis să se adreseze comandantului de pluton, locotenent Vasilii Moiseenco.

În cadrul anchetei de serviciu, a fost audiat soldatul clasa I Oleg Russu, care a declarat că cu soldatul clasa II Anastasia Orjuhovschi se află în relații de prietenie și nu a observat ca ultima să fie iritată din cauza conversațiilor dintre ei. La fel, militarul a comunicat că, urmare a verificării mesajelor expediate colegei prin intermediul aplicației ”Signal”, acesta nu a depistat expresii vulgare care ar putea leza onoarea și demnitatea ei. Unica ce, soldatul clasa II Anastasia Orjuhovschi a putut înțelege incorect, sunt secvențele video expediate de el, în care cântărețul rus Bezrucov S. interpretează la ghitară versurile poetului rus, Esenin S., în care sunt prezente expresii necenzurate, pe care colega le-ar fi interpretat ca o insultă la adresa sa, însă Anastasia Orjuhovschi a scris cu referire la cântec că este frumos. De asemenea, soldat clasa I Oleg Russu a menționat că, în cazul în care și-a permis anumite acțiuni, neplăcute pentru colega sa, ultimul este de acord să discute personal cu Anastasia Orjuhovschi să-și ceară scuze și să nu mai comunice cu ea, dacă ultima nu dorește. Totodată, soldatul clasa I Oleg Russu a explicat că în

timpul unei ture în comun cu soldatul clasa II Anastasia Orjuhovschi, îi expedia acesteia mesaje prin intermediul aplicației „Signal”. Tot el a declarat că nu-și aduce aminte dacă a folosit expresii necenzurate în dialog cu colega sa.

Anterior soldatul clasa I Oleg Russu, a mai admis încălcări analogice, care au fost examinate în cadrul anchetei de serviciu cu nr. 45 din 21 august 2023, fiind stabilit că ultimul a înjurat-o cu cuvinte necenzurate prin intermediul rețelelor de socializare pe cet. Ermaliuc Ilona, lezându-i onoarea și demnitatea.

Urmare a examinării faptelor comise, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Bălți al Inspectoratului General al Poliției, comisar Dmitri Chergan în privința soldatului clasa I Oleg Russu, a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă, iar prin Ordinul DR ”Nord” a IGC nr. 87 ef. din 21 septembrie 2023, ultimului i-a fost aplicată sancțiune disciplinară ”observație”.

Referitor la încălcările admise de către soldatul clasa I Oleg Russu la 14 august 2024, au fost audiați mai mulți militari în scopul stabilirii tuturor circumstanțelor în cadrul anchetei de serviciu.

Astfel, s-a stabilit că la 14 august 2024, de la ora 07:45, la stadionul orășenesc de către comandant al Companiei 3 a UM 1003 a IGC, maior Aurel Pînzaru a fost desfășurată pregătirea fizică cu militarii subdiviziunii, la care a participat și soldatul clasa I Oleg Russu, care a întârziat. Domnul maior a dat indicația ca militarii să alerge în formă liberă 5 cercuri, toți s-au conformat, doar soldatul clasa I Oleg Russu îndeplinea alte exerciții, iar la observația superiorului a ignorat sarcinile trasate, a început să-l contrazică susținând că are nevoie să îndeplinească exerciții de încălzire, acțiuni care au avut loc în prezența altor militari. Faptele respective au fost confirmate prin declarațiile depuse de către angajații UM 1003 a IGC: Mihail Oglindă, Serghei Merencov, Denis Bodiu, Aurel Pînzaru, Anastasia Orjuhovschi, Dionisie Pădureac, Elena Moscalu, Valeria Sohoțchi, Andrei Botnaru. Totodată, s-a constatat că în aceeași zi, după ora 13:00, pe teritoriul UM 1003 a IGC de către maiorul Aurel Pînzaru, au fost desfășurate ședințe și antrenamente la tactica de intervenție cu folosirea mijloacelor speciale de protecție, unde ca suport se afla maior Andrei Latco, căpitan Mihai Ungurean și maior Serghei Cucoș. Prin urmare, în timpul antrenamentelor militarilor care executau incorect exercițiile sau nu cunoșteau modul de folosire a mijloacelor speciale de protecție, maiorul Aurel Pînzaru le făcea observații, pentru a-i corecta inclusiv și soldatului clasa I Oleg Russu, care participa la ședințe. La observațiile maiorului Pînzaru Aurel, soldatul clasa I Oleg Russu reacționa fără seriozitate, zâmbea, glumea, îl contrazicea pe superior, prin care fapt distrăgea atenția celorlalți militari și întrerupea ședințele. Circumstanțele menționate au fost confirmate de către militarii Andrei Latco, Andrei Botnaru, Mihail Oglindă, Serghei Merencov, Denis Bodiu, Aurel Pînzaru, Anastasia Orjuhovschi, Elena Moscalu, Valeria Sohoțchi, iar militarul Dionisie Pădureac a declarat că se afla în fumuarul de lângă punct control și trecere al subdiviziunii, când a auzit că între maiorul Aurel Pînzaru și soldatul clasa I Oleg Russu are loc un conflict verbal, ambii vorbind cu un ton ridicat, însă nu a atras atenția la situația respectivă.

De asemenea, în cadrul examinării anchetei de serviciu s-a stabilit că după finalizarea ședințelor, în jurul orelor 16:30-17:20, în fumuarul amplasat în preajma sediului UM 1003 a IGC, unde se aflau mai mulți militari, soldatul clasa I Oleg Russu le comunica celor prezenți despre dezacordul cu acțiunile ofițerilor, modul de predare a ședințelor de către corpul de ofițeri al UM 1003 a IGC, unde afirma că acțiunile sale sunt corecte, iar ofițerii sunt incompetenți și urmează să se elibereze, la fel acesta ponegrea imaginea ofițerilor și instiga corpul de subofițeri să nu execute indicațiile acestora, deoarece după părerea sa sunt ilegale, iar aceștia nu merită de a fi ofițeri, fără a menționa nume/prenume. Faptele respective au fost confirmate prin declarațiile depuse de către angajații UM 1003 a IGC: Andrei Latco, Serghei Merencov, Denis Bodiu, Aurel Pînzaru, Anastasia Orjuhovschi, Dionisie Pădureac, Elena Moscalu, Valeria Sohoțchi, Mihail Oglindă, ultimul adăugând că soldatul clasa I Oleg Russu sistematic manifestă un comportament ostil și obraznic în raport cu ofițerii din cadrul UM 1003 a IGC, nu respectă disciplina militară.

La fel, în procesul audierilor, soldat clasa II Serghei Merencov, caporal Denis Bodiu, soldat clasa II Elena Moscalu au comunicat că soldatul clasa I Oleg Russu i-a numit pe ofițeri, ”*****”, iar soldat clasa II Anastasia Orjuhovschi, soldat clasa III Valeria Sohoțchi, maior Aurel Pînzaru au declarat că militarul respectiv s-a mai exprimat că ofițerii din cadrai UM 1003 a IGC, trebuie să *****, fapt pentru care domnul maior i-a reproșat, însă soldatul clasa I Oleg Russu a relatat că nu discută despre el, dar despre alți ofițeri, pe care îi va elibera.

Cu referire la audierea soldatului clasa I Oleg Russu, pe încălcările admise la 14 august 2024, s-a menționat că dumnealui a refuzat să depună declarații la 30 august 2024, fapt pentru care a fost întocmit proces-verbal cu privire la consemnarea refuzului de a face declarații, în prezența martorilor: maior Andrian Jalba și locotenent-major Cătălin Cerneleanu.

Conform caracteristicii de serviciu, pe parcursul perioadei de activitate în cadrul UM 1003 a IGC, soldatul clasa I Oleg Russu s-a manifestat negativ prin faptul că este conflictual și iresponsabil. Nivelul instruirii fizice nu corespunde exigențelor înaintate de către Comandamentul General al IGC, astfel conform extrasului din procesul-verbal al ședinței Comisiei de evaluare a nivelului pregătirii fizice al angajaților IGC, pentru semestrul II - 2023, precum și în perioada 28 mai 2024 – 28 iunie 2024, soldatul clasa I Oleg Russu a obținut media generală individuală de 1,66 și respectiv 2.33.

Comportamentul său și atitudinea neserioasă față de sarcinile înaintate nu corespund cerințelor unui carabinier modern, domeniului în care activează, defăimând imaginea și prestigiul instituției în care activează. Nu cunoaște cum să acționeze în situații de criză. Personal are un caracter neechilibrat, obstructiv, necumpătat și incert, din care motiv colegii de serviciu se refuză și înaintează nemulțumiri privind implicarea în serviciu cu acesta. Pe parcursul activității pe care o desfășura, soldatul clasa 1 Oleg Russu nu a obținut anumiți indici de activitate și nu a depus efortul și sârguință pentru a le obține, tolerând persoanele care comit diferite încălcări ale cadrului normativ, în timpul executării serviciilor. Ținând cont de cerințele și sarcinile înaintate, permanent dezorganizează procesul de muncă, nu are capacitatea de a activa în echipă, persistă lipsa de tact în raport cu colegii, are un nivel scăzut de responsabilitate sau uneori absența completă a acesteia. În perioada de activitate, militarul respectiv nu a dat dovadă de un mare

profesionalism. Indicațiile și sarcinile nu le îndeplinește la timp și calitativ, nu se bucură de respect și apreciere din partea efectivului.

La fel, s-a menționat că soldatul clasa I Oleg Russu, pe parcursul anului 2023 a admis mai multe încălcări disciplinare, fiind inițiate în privința acestuia 3 anchete de serviciu, cu emiterea a două ordine de sancționare disciplinară ”observație” (Ordinul DR ”Nord” a IGC nr. 87 ef. din 21 septembrie 2023) și „mustrare” (Ordinul DR ”Nord” a IGC nr. 114 ef. din 05 decembrie 2023), iar pe parcursul anului 2024 în privința militarului au fost inițiate 3 anchete de serviciu, fiind sancționat disciplinar cu ”mustrare aspră” (Ordinul DR „Nord” a IGC nr. 83 ef. din 14 august 2024).

Din probele acumulate în cadrul anchetei de serviciu, s-a evidențiat faptul că soldatul clasa I Oleg Russu, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a UM 1003 a IGC, a dat dovadă de indisciplină militară, iar acțiunile sale manifestate prin neexecutarea demonstrativă a indicațiilor superiorilor în prezența mai multor militari, precum și îndemnarea efectivului la neexecutarea indicațiilor superiorilor, urmărește destabilizarea disciplinei, ordinii militare și a climatului moral-psihologic în cadrul UM 1003 a IGC.” *(Dosar administrativ, filele 72-75 verso)*

Dezacordul cu ordinul nominalizat a determinat reclamantul să-l conteste extrajudiciar, astfel încât prin răspunsul IGC nr. 1/11-1938 din 29 octombrie 2024 s-a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă, constatându-se că Russu Oleg săvârșea cu regularitate acțiuni pentru care era sancționat disciplinar în conformitate cu Legea nr. 52/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare, însă de fiecare dată acestea nu erau suficiente pentru reeducarea militarului în scopul executării corespunzătoare a atribuțiilor funcționale și respectarea disciplinei militare, fapt ce nu putea fi tolerat atâta timp într-o instituție cu statut militar. În asemenea condiții, având în vedere o nouă abatere disciplinară manifestată prin mai multe episoade și susținută în baza mărturiilor mai multor angajați din cadrul Direcției regionale ”Nord” a IGC, nu putea fi luată o altă decizie proporțională, decât sancționarea cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului. *(Dosar administrativ, filele 82-84)*

Instanța evidențiază că, în contextul **art. 1 din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52 din 02 martie 2007**, Regulamentul disciplinei militare determină esenţa disciplinei militare, stabileşte obligaţiile militarilor de menţinere şi respectare a acesteia, tipurile de stimulări şi de sancţiuni disciplinare, drepturile comandanţilor (şefilor) de a le aplica, precum şi modul de depunere şi de examinare a propunerilor, a cererilor şi a reclamaţiilor înaintate de militari.

Articolul 4 din prezentul Regulament, stabilește că îndeplinirea serviciului militar impune respectarea cu stricteţe a disciplinei militare şi suportarea rigorilor vieţii de militar.

Disciplina militară înseamnă respectarea strictă şi exactă de către toţi militarii a ordinii militare şi a regulilor de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare, și de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar. Disciplina militară constituie unul din factorii determinanţi ai capacităţii de luptă a Forţelor

Armate şi se bazează atît pe acceptarea conştientă a regulilor de comportare stabilite, cît şi pe constrîngerea ce se aplică, conform prevederilor legii, în situaţia nerespectării acestora.

Disciplina militară impune subordonarea necondiţionată în îndeplinirea întocmai şi la timp a îndatoririlor şi atribuţiilor funcţionale, în respectarea normelor de ordine şi de comportare militară şi civică, precum şi asumarea responsabilităţii pentru faptele săvârşite.

Prevederile **art. 5 din Regulament**, indică că disciplina militară pune în faţa fiecărui militar următoarele obligaţii:

a) să servească necondiționat poporul, să fie devotat Republicii Moldova, să apere suveranitatea, independența, unitatea şi integritatea teritorială a ţării până la jertfire de sine;
b) să respecte şi să îndeplinească prevederile Constituţiei şi ale altor legi, să apere valorile democraţiei constituţionale, să respecte acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte;
c) să respecte jurămîntul militar şi prevederile regulamentelor militare, să execute necondiţionat, întocmai şi la timp ordinele comandanţilor (şefilor), fiind responsabil de modul în care îndeplineşte misiunile încredinţate;
d) să preţuiască onoarea şi gloria de luptă a poporului, a unităţii militare, să fie demn de gradul militar şi de uniforma militară pe care o poartă;
e) sa fie disciplinat şi vigilent, să păstreze cu stricteţe secretul de stat, precum şi caracterul confidenţial al unor acţiuni şi documente;
f) să-şi perfecţioneze pregătirea şi măiestria profesională;
g) să preţuiască camaraderia militară, să respecte drepturile şi libertăţile tuturor cetăţenilor;
h) să cunoască şi să întreţină regulamentar, în stare permanentă de luptă, armamentul şi tehnica încredinţată, să păstreze şi să administreze eficient patrimoniul militar din dotare;
i) să respecte regulile securităţii personale la manipularea şi întreţinerea mijloacelor tehnice şi a armamentului, precum şi la efectuarea altor activităţi în timpul îndeplinirii serviciului militar;
j) să aibă grijă de sănătatea sa, să respecte regulile igienei personale şi sociale şi să nu-şi permită deprinderi dăunătoare;
k) să fie cinstit, corect, sincer şi principial;
l) să-i stimeze pe comandanţi (şefi), pe superiori şi inferiori, să-i apere în orice condiţii;
m) să contribuie la menţinerea şi la restabilirea ordinii regulamentare;
n) să se comporte cu demnitate atît în unitatea militară, cît şi în afara ei, să nu-şi permită nici sie şi nici altora să încalce ordinea publică, să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei şi demnităţii cetăţenilor, la menţinerea prestigiului Forţelor Armate.

În aceiași ordine de idei, **pct. 4 din Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 3 septembrie 2009,** prescrie că înțelegerea reciprocă, bunăvoința și

disponibilitatea de a acorda ajutor unul altuia contribuie la consolidarea camaraderiei ostășești și la unirea colectivelor de militari, permit nu numai de a realiza sarcinile ce țin de activitatea curentă, ci și de a suporta dificultățile serviciului militar.

Pct. 15 subpct. 7) din Regulament indică că, militarul este dator să prețuiască camaraderia militară, să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor; iar **pct. 19 din Regulament** stipulează că, militarii sînt obligați să se respecte reciproc, să ajute comandanții (șefii) și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei.

Pct. 94 din Regulament, prescrie că militarii sunt obligaţi să servească în permanenţă drept exemplu de înaltă cultură, modestie şi cumpătare, să păstreze cu sfinţenie onoarea militară, să-şi apere demnitatea şi să stimeze demnitatea celorlalţi. E necesar să se ţină cont de faptul că, după comportamentul militarilor, se judecă nu numai despre ei, dar şi despre onoarea Forţelor Armate în ansamblu.

În continuare, **art. 25 alin. (1) din Legea nr. 219 din 08 noiembrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri,** prevede că carabinierul îşi desfăşoară activitatea profesională în interesul şi în sprijinul persoanei, al comunităţii şi al instituţiilor statului exclusiv în baza şi întru executarea legii, fiind obligat:

a) să respecte cu stricteţe drepturile, libertăţile omului şi demnitatea umană, să aibă un comportament demn şi respectuos pentru persoane, o atitudine fermă faţă de cei care încalcă legile;

b) să se conducă de legislaţia în vigoare în exercitarea atribuţiilor de serviciu;

c) să-şi execute atribuţiile de serviciu conform funcţiei deţinute;

d) să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, obiectivitate şi imparţialitate în exercitarea atribuţiilor de serviciu;

e) să execute ordinele, dispoziţiile şi indicaţiile legale ale superiorilor săi;

f) să păstreze secretul de stat şi să protejeze informaţiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoştinţă în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu;

g) să-şi perfecţioneze în permanenţă nivelul de pregătire profesională;

h) să-şi depună declaraţia de avere şi interese personale în modul şi în condiţiile prevăzute de legislaţia în vigoare;

i) să nu admită acte de corupţie şi să denunţe imediat, la organele competente, orice tentativă de a fi implicat în acestea;

j) să nu aplice tortura sau alte rele tratamente;

k) să se adreseze unei persoane doar după ce s-a prezentat, cu indicarea funcţiei, gradului militar şi a numelui, legitimîndu-se în acest scop cu legitimaţia de serviciu, cu excepţia situaţiilor în care rezultatul intervenţiei sau siguranţa carabinierului ar fi periclitată;

l) să informeze persoana căreia i se adresează cu privire la scopul şi motivul adresării;

m) în cazul aplicării unor măsuri de natură să restrîngă drepturile şi libertăţile persoanei, să aducă la cunoştinţa acesteia cauza şi temeiurile de aplicare a măsurilor de rigoare, precum şi drepturile şi obligaţiile apărute în aceste condiţii;

n) să cunoască şi să întreţină în stare regulamentară tehnica şi mijloacele din dotare, să păstreze şi să administreze eficient bunurile ce i-au fost încredinţate pentru uz în activitatea de serviciu;

o) la eliberarea din serviciu, în cazul trecerii la dispoziţia comandantului, precum şi în cazul suspendării din funcţie sau al efectuării unei anchete de serviciu în privinţa sa, să predea arma din dotare şi muniţia aferentă în modul stabilit de legislaţia în vigoare;

p) să informeze neîntîrziat subdiviziunea de resurse umane a entităţii din care face parte şi autoritatea specializată a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la dobîndirea calităţii procesuale de bănuit, învinuit sau inculpat, precum şi cu privire la măsurile procesuale penale dispuse ori hotărârile penale pronunţate împotriva sa.

Potrivit **art. 28 alin. (2) din Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri**, carabinierii poartă răspundere disciplinară, civilă, contravenţională sau penală în condiţiile stabilite de legislaţia în vigoare.

În acord cu prevederile **art. 26 din Legea nr. 162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor,** militarii au următoarele îndatoriri:

a) să-şi servească necondiţionat poporul, să fie devotaţi Republicii Moldova, să apere suveranitatea, independenţa şi integritatea teritorială a ţării pînă la jertfire de sine;

b) să respecte şi să îndeplinească prevederile Constituţiei şi ale legilor Republicii Moldova, să apere valorile democraţiei constituţionale, să respecte acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte;

c) să respecte jurămîntul militar, prevederile regulamentelor militare şi ale Codului de conduită profesională a militarilor prin contract, să execute necondiţionat, întocmai şi la timp ordinele comandanţilor (şefilor), fiind responsabili de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sînt încredinţate;

d) să preţuiască onoarea şi gloria de luptă a poporului lor, a unităţii militare, să păstreze demnitatea gradului şi uniformei militare pe care o poartă;

e) să fie disciplinaţi şi vigilenţi, să asigure păstrarea secretului de stat şi a altor informaţii oficiale cu accesibilitate limitată;

f) să-şi perfecţioneze pregătirea şi măiestria profesională;

g) să preţuiască camaraderia militară, să respecte drepturile şi libertăţile tuturor cetăţenilor;

h) să cunoască şi să întreţină, regulamentar, în stare operativă de luptă, tehnica şi armamentul încredinţat, să păstreze şi să administreze eficient patrimoniul militar din dotare;

i) să respecte regulile securităţii personale la manipularea şi întreţinerea mijloacelor tehnice şi a armamentului, precum şi la realizarea altor activităţi în timpul îndeplinirii serviciului militar;

j) să aibă grijă de sănătatea lor, să respecte regulile igienei personale şi sociale şi să nu-şi permită deprinderi dăunătoare.

Potrivit exigențelor **Codului de etică şi deontologie al militarului Trupelor de Carabinieri aprobat prin ordinul nr. 330 din 11 noiembrie 2020,** prezentul Cod, se aplică tuturor angajaţilor care cad sub incidenţa prevederilor Legii nr. 219/2018 cu privire la IGC, indiferent de subdiviziunea în care este încadrat şi de funcţia pe care o deţine. Codul de etică și

deontologie a militarului IGC reglementează normele de conduită profesională, obligatorii pentru toți militarii IGC în exercitarea atribuțiilor de serviciu precum și în afara acestuia.

Conduita profesională a carabinierului, se bazează pe următoarele principii: *legalitatea, imparțialitatea, egalitatea și nediscriminarea, transparența, disponibilitatea, disponibilitatea, prioritatea interesului public, profesionalismul, confidențialitatea, respectul, integritatea morală, intoleranța (toleranța zero) față de tortură, pedepse sau tratament inuman și degradant, loialitatea, responsabilitatea, integritatea profesională.*

Pct. 8, pct. 9, pct. 10, subpct. 1), 2), 5), 7), 8), 9) din Cod, enunță că carabinierul trebuie să se comporte civilizat și să dea dovadă de amabilitate, să manifeste stăpînire de sine, capacitate, de comunicare, abilități de gestionare a situațiilor conflictuale, dezvoltându-și prin sistemul deformare continuă, la fel, carabinierul este obligat să execute strict și corect prevederile actelor normative, să respecte disciplina de serviciu, să promoveze cultura de serviciu, respectul și ajutorul reciproc, să fie disciplinat și vigilent, să manifeste inițiativă și perseverență, să își consacre activitatea profesională îndeplinirii competente, corecte și conștiincioase a atribuțiilor de serviciu, să respecte principiile, normele și regulile activității profesionale, să promoveze și să consolideze prin propria prestație.

Pct. 15 subpct. 1), 5) din același Cod, stipulează că în procesul de aplicare a legii, carabinierul trebuie să manifeste o atitudine respectuoasă în relațiile cu persoanele, să respecte dreptul la viață privată, la inviolabilitatea corespondenței și a domiciliului, iar în pct. 19 se menționează că în relațiile cu reprezentanții instituțiilor publice, persoanele fizice sau juridice, carabinierul este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună- credință, corectitudine și amabilitate.

Pct. 20 subpct. 1), 3), lit. a), e) din Cod, indică că carabinierului îi este interzis să folosească în comunicarea cu publicul și cu colegii de serviciu expresii indecente, vulgare, discriminatorii și disprețuitoare; carabinierul care folosește mijloacele de socializare nu va publica limbaj sau conținut vulgar, precum și conținut obscen sau link-uri la conținut obscen, iar conform **pct. 31,** carabinierul adoptă un comportament care să asigure un climat moral-psihologic favorabil în subdiviziune, manifestă respect față de superiorii în grad și funcție, îi sprijină, în limitele competenței, pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Conform **pct. 32 subpct. 3) din Cod,** în scopul menținerii climatului moral-psihologic adecvat, carabinierul dă dovadă de stabilitate moral-psihologică, răbdare, perseverență, responsabilitate pentru acțiunile sale.

La caz, cu certitudine comportamentul reținut de către Inspectoratul General de Carabinieri în privința lui Russu Oleg reflectat în ordinul nr. 132ef. din 25 septembrie 2024, nu satisface dezideratele de legalitate, profesionalism, loialitate, integritate profesională, intrinseci funcției ocupate de ultimul.

Comportamentul admis de Russu Oleg în raport cu foștii colegii se distanțează vădit de exigențele deontologice și etice impuse militarului, mai mult, un impact substanțial asupra drepturilor constituționale ale persoanei pe terenul libertății și vieții private. Nu pot constitui

scuze plauzibile alegațiile reclamantului invocate în acțiune pentru a se exonera de răspunderea disciplinară declanșată, derulată și finalizată în condițiile legii.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania*, 30 ianuarie 2018, § 65; *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145).

Din această perspectivă, funcționarii publici trebuie să dea dovadă de o diligență și dexteritate profesională mai înaltă în raport cu alte persoane ce nu dețin în competența lor atribuții de securitate, disciplină și ordine publică, restricțiile impuse unor asemenea funcționari cu statut special poate constitui o povară pentru cetățenii de rând, iar standardele înalte impuse acestora urmează a fi respectate necondiționat, indiferent de timp și loc, în exercițiul funcției sau în afara ei.

Curtea Europeană a menționat că standardul preciziei legilor este unul mai limitat în privința normelor care reglementează răspunderea disciplinară. Curtea Europeană a reținut că ar fi aproape imposibil să fie elaborate legi cu o descriere detaliată a tipurilor de comportament. Prin urmare, autoritățile sunt nevoite să recurgă la o formulare mai generală a acestor legi (a se vedea *Vereinigung demokratischer Soldaten Österreichs v. Gubi v.* Austria, 19 decembrie 1994, § 31).

Conform prevederilor **art. 52 lit. f) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52 din 02 martie 2007**, subofițerilor li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului; **art. 67 alin. (1)** orice sancțiune disciplinară trebuie să fie aplicată nu mai târziu de 30 de zile de la data constatării încălcării (abaterii), fără a lua în calcul timpul aflării militarului în misiune, în concediu, inclusiv în concediu de studii, ori al participării la o formă de perfecționare profesională peste Hotarele Republicii Moldova; **art. 69** severitatea sancțiunii disciplinare crește în cazul în care persoana a comis mai multe încălcări (abateri) sau a participat la încălcarea în grup a disciplinei militare, a ordinii publice, a comis încălcarea (abaterea) în exercițiul misiunii. în timpul serviciului de zi, în stare de ebrietate sau sub influența drogurilor.

Instanța reiterează că, în cadrul anchetei de serviciu reflectată în încheierea IGC din 10 septembrie 2024 urmare a examinării sub toate aspectele a materialelor acumulate și faptelor constatate, s-a stabilit *inter alia* că Russu Oleg, soldat clasa I, inspector al Plutonului 1 al Companiei 1 a Unității Militare 1003 a IGC, prin acțiunile sale a încălcat repetat obligațiile de muncă, anterior fiind sancționat disciplinar, a încălcat drepturile, libertățile și demnitatea umană, prezentând un comportament nedemn, incorect și nerespectuos față de colegii de serviciu, nerespectând jurământului militar și prevederilor regulamentelor militare și ordinelor Comandantului general, neprețuirea camaraderiei militare, încălcând grav prevederile Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52-XVI din 02 martie 2007, manifestat prin ignorarea prevederilor următoarelor acte normative: Cap. II art. 25 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova; Cap. II art. 30 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova;

obligațiunile asumate prin semnarea contractului nr. 153554 din 13 octombrie 2022; obligațiunile asumate prin semnarea fișei postului; prevederile din Codul de etică și deontologie al militarului Trupelor de Carabinieri, aprobat prin ordinul DTC nr. 197 din 06 septembrie 2018; art. 25 alin. (1) lit. a), e) din Legea nr. 219 din 08 noiembrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri.

Totodată, **art. 35 alin. (3) lit. t) din Legea cu privire la statutul militarilor** stipulează că, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează în următoarele cazuri: în legătură cu aplicarea sancţiunii disciplinare – eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului.

Astfel prin prisma raționamentelor conturate, instanța atestă că reclamantul Russu Oleg a fost sancționat disciplinar pentru fapte ce constituie abateri disciplinare, or acesta a discreditat titlul de militar și imaginea IGC.

De altfel, existența a hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 02 februarie 2024 prin care s-a menținut procesul-verbal cu privire la contravenție din 24 august 2023 și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale lui Russu Oleg, în baza art. 69 al. (1) din Codul contravențional, care nu a fost contestată de reclamant, în viziunea instanței denotă implicit recunoașterea de către contravenient a faptelor imputate și consolidează legalitatea și justețea sancțiunii aplicate.

În consecință, IGC a constatat just abaterea disciplinară și a aplicat elocvent sancțiunea disciplinară ținând cont de istoricul abaterilor disciplinare anterioare, de nivelul de gravitate a faptei comise de reclamant și repercusiunea comportamentului său asupra imaginii statutului de militar, în particular, și a IGC, în general, de asemenea a valorificat discreția decizională în limitele legale. La rândul său, reclamantul și-a fundamentat alegațiile din acțiune pe declarații neprobate și lipsite de substanță persuasivă.

În concluzie, cerințele reclamantului Russu Oleg sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Russu Oleg împotriva Inspectoratului General de Carabinieri cu privire la anularea ordinului nr. 132ef. din 25 septembrie 2024 ”Cu privire la sancționarea disciplinară a soldatului clasa I, Russu Oleg”.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**